

Тема уроку. Контрольна робота з теми "Складносурядне речення".

Мета: оцінити рівень навчальних досягнень дев'ятикласників з теми «Складносурядне речення», перевірити знання й уміння, необхідні для правильного використання складносурядних речень у мовленні; розвивати творче мислення, пам'ять; створювати для учнів психологічну ситуацію успіху; виховувати інтерес до влучного слова, спонукати задуматися над тим, що таке успіх і як його досягти.

Тип уроку: урок оцінювання навчальних досягнень учнів.

Обладнання: тестові завдання, анкети для розвитку творчої рефлексії.

Хід уроку

I. Мотивація навчальної діяльності учнів

Забезпечення емоційної готовності. Опора на суб'єктний досвід учнів.

Учитель. Заплющте очі, уявіть, що над вами нічне небо, повне зірок.

Кожному треба відшукати особливо яскраву зірку, яка б асоціювалася з вашою мрією.

- Поділіться своїми мріями, розкажіть, чого б ви хотіли досягти в житті?

- Що може стати на перешкоді до здійснення мрії?

- Що треба зробити, аби досягти успіху?

Асоціативний куш.

З якими словами у вас асоціюється слово «успіх»? (здійснення, тріумф, гармонія, талант, досягнення, здобуток, визнання, перемога).

II. Повідомлення теми й мети уроку, очікуваних результатів

Продовжте речення

Я досягну успіху, бо...

Візьміть ці краплини й зберігайте протягом усього уроку, зігрівайте своєю енергією, що допоможе вам досягти успіху, бо в народі кажуть: «Мала крапля великий камінь точить». Я впевнена, що ви все зможете.

III. Виконання тестових завдань

I варіант

Завдання I рівня

1. Яке з наведених речень є складносурядним?

Яке ж може бути українське небо, як не синє, чисте, аж душа в радощах розпливається(А.Чайковський).

Сонце, те невсипуще джерело всього життя, простирає на небі своє панування, ogrіває своїм блискучим промінням усю землю (А.Чайковський).

Обрій почала огортати все густіша й густіша темрява, і небо стало схожим на густо розведену у воді синьку.

Одиноко над старим вітряком, що мрів на белебні біля Власівського хутора, вогняною крапелькою все ясніше і ясніше замерхтіла вечірня зоря (Г.Тютюнник).

2. Знайдіть речення, у якому пропущено кому:

Щасливо співати і жити у ріднім краю, і зорям щасливим світити на землю мою (В. Сосюра).

На глибині сплеснулась риба, і сполохані кола, доганяючи одне одного, почали набігати па берег (М. Стельмах).

Пройшла гроза, і ніч промчала, і знову день шумить кругом (В. Сосюра).

Піднялися крила сонних вітряків і черешню білу вітер розбудив (М. Рильський).

3. Знайдіть речення, у якому замість тире стоїть кома:

Реве Дніпро, й лани широкополі медами пахнуть, колосом шумлять (А. Малишко).

Минулася буря, і сонце засяяло (М. Рильський).

На хвилину раптом стихли голоси, і спинились тіні (Л. Смілянський).

Згода дім будує, а незгода руйнує (Народна творчість).

4. У якому реченні допущено пунктуаційну помилку?

Остап із Соломією сіли під вербою, але їм не говорилося (М.Коцюбинський).

Сонце зійшло – і враз над Києвом знялося ревище гудків (Ю.Смолич).

Раптом подвір'я здригнулося й ґрунт заходив під ногами (Ю.Смолич).

Місяць на небі сяє і з білої піни туману встають якісь постаті... (Дніпрова Чайка).

Завдання II рівня

5. Побудувати складносурядне речення, яке б складалося з двох речень, що мають спільний член речення – обставину.

6. Поставити розділові знаки в реченні, підкреслити члени речення, пояснити значення й походження підкресленого виразу.

На цьому базарі шляхта колись вітала опришків Довбуша і на цьому ж базарі коломийські панки й підпанки нахвалялись щораз «огнем і мечем» ліквідувати бунтарство непокірних холопів (П. Козланюк).

Завдання III рівня

7. Скласти зв'язне висловлювання (опис у художньому стилі) на запропоновану тему. Увести до тексту три складносурядні речення.

Двори стоять у хуртовині айстр...(Л.Костенко).

II варіант

Завдання I рівня

1. Яке з наведених речень є складносурядним?

Мудре і добре слово дає радість, нерозумне і зле приносить біду (В. Сухомлинський).

В уяві моєї мова завжди живе поряд з піснею, сестрою її рідною (П. Тичина).

Стояла така тиша, що чути було шепіт сніжинок з пожовклим листям (В. Глинський).

Запахла осінь в'ялим тютюном, та яблуками, та тонким туманом, і свіжі айстри над піском рум'яним зоріють за одчиненим вікном (М. Рильський).

2. Знайдіть складносурядне речення, у якому кому поставлено помилково:

А полуниці довкола в рясній росі, і роса на них крапляста, велика, мов полуниці!.. (О. Гончар).

У мене була лиш мати, та був ще сивий дід (В. Симоненко).

А тепер чого так серед ночі море плаче, й темрява тремтить? (Леся Українка).

Не стало хазяїна в оселі, і почала панувати за його слідом пустиня (І. Нечуй-Левицький)

3. Кома не ставиться між частинами такого речення:

Цілий вечір буря шаленіла а вночі зима вляглася біла (М. Луків).

Подвір'я аж сяяло чистотою і острівці квітів цвіли по ньому там і там (М. Красуцький).

Потім промінь злетить і полинуть потоки тепла (О. Ющенко).

Груші-ладанки пахнуть трохи медом і хвостики у них довгі і прямі (Марко Вовчок).

4. У якому з речень допущено пунктуаційну помилку?

Ще квітнуть зорі і в діброві зозулі ще не одцвіли (Г.Світлична).

Над самою водою пролетів білобровий перевізник, а з очерету тихо-тихо випливала молода качка... (М.Стельмах).

Варто лише перейти через яр, потім піднятися крутою стежкою і ти одразу потрапиш у лісову гущину (М.Руденко).

Ще порух руки – і з води виважується трепетний золотий зливовик рибини (М.Стельмах).

Завдання II рівня

5. Побудувати складносурядне речення, яке б складалося з двох речень, поєднаних сполучником «і» так, щоб частини його виражали швидко або несподівану зміну подій.

6. Поставити розділові знаки в реченні, підкреслити члени речення, пояснити значення й походження підкресленого виразу.

Маркевич загравав із скрипачем Стером концерт Ліпінського і Тарас відчув себе на сьомому небі(О. Іваненко).

Завдання III рівня

7. Скласти зв'язне висловлювання (опис у художньому стилі) на запропоновану тему. Увести до тексту три складносурядні речення.

Бентежно сад цвіте, мов біла люстра... (В. Сапон).

IV. Підсумок уроку. Розвиток творчої рефлексії

„Незакінчені речення”

Найважче мені було ...

Мені сподобалося на уроці...

Я хотів би...

V. Домашнє завдання

Повторити відомості про складносурядне речення

Написати есе «Добро починається з людського доброго серця».